

ERDÉSZETI LAPOK

LXXXVI. ÉVFOLYAM
4
1950. ÁPRILIS

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESULET,
A MŰSZAKI ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNYI
EGYESULETEK SZOVETSEGE TAGJAINAK
KOZLONYE

LXXXVI. ÉVFOLYAM 1950 ÁPRILIS

ЛЕСНАЯ ГАЗЕТА

Журнал Государственного Лесоводствен-
ного Общества (1866.)

REVUE FORESTIÈRE

Organe de l'Association Forestière Hongroise (1866.)

JOURNAL OF FORESTRY

Periodical of the Hungarian Forestry Association (1866.)

FÖRSTLICHE BLÄTTER

Zeitschrift des Ungarischen Landesforstvereins (1866.)

Felelős szerkesztő: Madas András.

Szerkesztő bizottság: Babos Imre, Benedek Attila, Bezzegh
László, Iby Gábor, Molnár István, Perényi Márta,
Roller Kálmán, Speer Norbert

Megindították 1862-ben

WAGNER KÁROLY és DIVALD ADOLF

Megjelenik minden hó 7-én

Szerkesztőség:

Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky út 72. l. em.

Távbeszélő: 122-977. Postatakarékpénztári csekkzámla:
23.602.

TARTALOM:

(Содержание. — Sommaire. — Contents. — Inhalt.)

338.984.3

Dr. Farkas Vilmos: Terv és tudomány — План
и наука — *Planung und Wissenschaft* —
Plan et science 97

681.14:642:526

Zalánffy Géza: A számológép, a gépszámolás
és a geodéziai számítások — Арифмометр, счет
машинным способом и геодические расчеты —
*Machine à calculer, calcul à la machine et
calculs géodésiques* 101

634.9:331.116

Speer Norbert: Munkaerőgazdálkodás ál-
landó erdei munkásokkal — Рациональная
экономика рабочей силы — *Économie de main
d'oeuvre en employant des ouvriers fore-
stiers permanents — Manpower Economy
with Standing Forest Workers* 106

A szovjet kutatás eredményei. — Достижения совет-
ских научно-исследовательских работ. — Les
résultats des recherches faits en URSS. — Re-
sults of Resarches in the USSR. — Erfolge der
Sowjetischen Forschung.

634.956.584:581.524

I. Sz. Matjuk: A fafajok egymásközötti harca
és kölcsönös segítése a homokterületek
védőpásztáiban — О межвидовой борьбе и
взаимопомощи древесных пород в защитных
лесных насаждениях на песках — *La concurrence
et l'aide mutuelles des essences des
peuplements forestiers protecteurs sur des
terrains sablonneux — The Struggle and
Mutual Support of Shelterbelt Trees on
Sand Soils* 110

Az Erdészeti Tudományos Intézet közleményei. —
Доклады Научно-Исследовательского Института.
Communication de l'Institut scientifique forestier.
Communications of the Institution for Forest
Science. — Mitteilungen des Forstlichen For-
schungsinstitutes.

634.928.548:674.032.475.542:634.948 223

Fekete Zoltán: A lúcfenyő alakviszonyai az
egykorú faállományban — Изменчивость
деревьев по форме стволов в одновозрастном
насаждении — *Les conditions de la forme des
tiges des peuplements équiennes d'épicéa.
Die Formverhältnisse der Fichte in gleich-
altrigen Beständen* 116

634.957.44:331.875

Tury Elemér: A szikfásítás ütemtervéről — Пла-
нирование работ по облесению алкалических почв
(сирк) — *Plan d'exécution des reboisements
des terrains alcalins („szik") — Der Aus-
führungsplan der „Szik"-Aufforstungen* 121

Irodalom. — Литература. — Bibliographie. — Reviews. —
Literatur.

Külföldi lapszemle. F. K. Kocserga: Talajvédő
fásítási munkák az üzbeiki szoc. szovjet
köztársaságban 124

Különfélék. — Различные. — Divers. — Notes. —
Verschiedenes.

Madas László: Az önköltségesökkenítés kérdése
az erdőgondnokságoknál 124

Mikolás Kálmán: A kékesörű réce előfordulása
és költsége Baranyában 1949-ben 126

Urbánfy Ignác: A vágások természetes úton
való felújításának szerepe az ötéves erdő-
gazdasági tervben 128

C i m k é p : Nyársuháng-iskolázás.
Repiquage des boutures enracinées de peuplier.
Verschulung von Pappelheistern

TERV ÉS TUDOMÁNY

Dr. Farkas Vilmos

(Sopron)

338.984.3.

A *terv* meghatározott cél elérésének szolgálatában álló eszközök, módszerek és eljárások rendszere. A *terv*, mint rendszer, tehát mindig a kitűzött célhoz igazodik. Ilyen értelemben beszélünk gazdasági tervről, tudományos kutatási tervről, tantervről stb. Szocialista államban az egyes tervek végeredményben egyetlen célt, a nép életszínvonalának emelését szolgálják, ezért, amikor különböző elnevezésű tervekről beszélünk, tudnunk kell, hogy ezek szerves összefüggésben vannak egymással és minden *terv* azonos vége felé jegyében szerves alkotórészét képezi az egész népgazdaság egységes tervének.

A kapitalista gazdasági rendszer alapját képező klasszikus közgazdaságtan azt tanította, hogy a gazdasági szabadság elvét követő emberi önzés a gazdasági tevékenységben mindenkit ereje, képessége teljes kihasználására sarkal és így mindenki a lehető legnagyobb mennyiségben tudja a szükségletei kielégítésére alkalmas javakat megszerezni. A kapitalizmus ezzel a folyamattal egyúttal a gazdálkodás tervszerűségét is megvalósítottak tekintette.

Marx kifejtette, hogy a gazdasági szabadság elve nem elegendő ahhoz, hogy minden ember munkája szerint részesedjék a termelés eredményében, mert a magántulajdonnal rendelkezők nagyobb hasznot biztosíthatnak maguknak a termelés eredményéből, mint azok, akik kizárólag a munkájukat állítják a termelés szolgálatába, s a szocialista gazdálkodást jelölte meg a javak termelésének és elosztásának célravezető eszközeként. Már ő látta, hogy az egyre inkább társadalmi méretekben végbenemő termelés nagyarányú munkakonzentrációja *tervszerű* vezetést igényel. *Lenin* pedig megállapította, hogy „a szocializmus elképzelhetetlen... *tervszerű* államszervezet nélkül, amely az emberek tízmillióit a javak termelésében és szétosztásában az egységes norma szigorú betartására kényszeríti”. (*Lenin Művei*.)

Igy fejlődött a tervgondolat, míg a sztálini ötéves tervek során elméleti megalapozást is nyert és ennek nyomán a gyakorlati tervgazdálkodás egyre tökéletesebb lett.

A *terv* fenti meghatározásából következik, hogy a gazdasági *terv* valamely gazdasági célt tűz ki és megjelöli az ennek elérésére alkalmasnak ítélt módszert és eszközöket.

A gazdasági *terv* tehát nem más, mint a gazdálkodás irányának és kereteinek a meghatározása. A *terv* szabja meg, hogy a gazdálkodás, mint a javak termelési célból történő felhasználására irányuló szomitó tevékenység, milyen határok között mozoghat.

Amikor hazai viszonylatban az erdőgazdaság ötéves terve az erdőgazdaság fejlesztésé-

vel a faszükséglet intenzívebb kielégítését, szélfogó pászták létesítésével a mezőgazdasági terméshozam fokozását, fásítással az eddig ki nem használt területek gazdasági művelés alá vonását stb. tűzte ki célul, egyúttal nagy vonásokban megszabta az erdőgazdálkodás irányát is.

A *terv* irányvonalán csak akkor tudunk céltudatosan haladni, ha nemcsak a feladatot ismerjük, hanem a megoldás módszerét is részletesen kidolgozzuk, vagyis a globális tervet részlettervekre bontjuk fel, majd ezzel időbeli végrehajtását ütemezzük. A részlettervek készítése és a végrehajtás ütemezése megóv attól, hogy a *terv* egyik részfeladatát a másik rovására hajtsuk végre és lehetővé teszi, hogy minden részfeladat megoldására a gazdálkodásban elfoglalt jelentőségének megfelelő időt, munkát és költséget fordíthassunk.

A gyakorlatilag végrehajtani kívánt reális *terv* nem nélkülözheti a tudományt. A legvilágosabban fejezte ezt ki *Gerő Ernő* parlamenti beszédében, mikor azt mondotta, hogy az *ötéves tervünket csupán a tudomány cselekvő közreműködésével és segítségével tudjuk megvalósítani*.

A *tudomány* feladata az érzékünkkel és értelmünkkel tapasztalható jelenségek céltudatos vizsgálata, törvényszerűségeinek feltárása, megmagyarázása és rendszerbe foglalása. Maga a *tudomány* pedig az ugyanazon tárgyra vonatkozó igazolt ismeretek rendszere. Csak bebizonyított ismeretek foglalhatnak helyet a *tudományok* rendszerében. A *tudományos* kutatásoknál tehát elengedhetetlenek a tárgyilagosság, az objektivitás. Az objektivitásból következik, hogy a *tudománynak* egységesnek kell lennie, vagyis azonos vizsgálati előfeltételek mellett azonos eredménynek kell bekövetkeznie. Az egység tehát az elmélet és a gyakorlat egységén keresztül mutatkozik meg. *Marx* azt mondja: „Az embernek a gyakorlatban kell bebizonyítania gondolatának igazát, azaz valóságát és hatalmát.” A gyakorlat által igazolt *tudomány* képes csak helyes elméleti irányban továbbfejlődni, majd ismét visszatérve a gyakorlathoz, ezt egyre hatékonyabban támogatni.

Meg kell jegyeznünk azonban, hogy a *tudomány* objektivitása történeti szemléletben mindig a *tudomány* művelői felkészültségének és a vizsgálati eszközök tökéletességi fokának volt a függvénye. Az objektivitás tartalmát tehát nem szabad egyszersmindenkorra változhatatlannak feltételeznünk. Ma már messze túl vagyunk a geocentrikus felfogás, az alkimia, a kuruzslás korának „objektív” *tudományán*.

Ha a tudományt fejlődésében, azaz dialektikusan vizsgáljuk, a tudomány művelésének társadalmi feltételeit sem szabad figyelmen kívül hagynunk. Minden kor uralkodó társadalmi osztálya a maga szolgálatába igyekezett állítani a tudományt. Ennek megfelelően például a kapitalizmus elsősorban azokat a tudományokat ápolta, amelyek rövid idő alatt nagy haszonnal tették lehetővé a bővített újratermelést. Ezért fejlődött oly rohamosan az ipari kapitalizmus kibontakozásának korszakában a kémia, a fizika és a mennyiségtan, a társadalomtudományokhoz és a biológiához képest.

A kapitalizmus haszonkeresése egyre éleesebbé tette azt a belső ellentmondást, amely az emberi munka valóságos értéke és a piaci áruvá minősített munka csereértéke között fennáll. A fejlődésnek ezt a folyamatát és a szocializmus felé vezető útját *Marx* tárta fel a kapitalizmus tudományos és ideológiai bírálatában s megalapítójává vált a modern szocialista társadalomtudománynak.

A kapitalista profithajhászás megszűntével széles teret kapnak azok a tudományok is, amelyek kutatásainak eredménye a természetben felhasználva csak a távolabbi jövőben lesz termelékeny, vagy korlátozottabb produktivitással jár. Így jut méltó szerephez a mező- és erdőgazdasági termelésben oly fontos biológia és ökológia tudománya.

Szocialista társadalomban a tudomány a közösség szolgálatában áll és feladatai az egész nép életszínvonalának emelésére irányuló törekvésből fakadnak.

A tudomány a reá háaruló feladatokat csak úgy tudja teljesíteni, ha a kritikailag felülbírált és helyesnek talált eredményeken elindulva, helyes módszerek alkalmazásával kutatja a további törvényszerűségeket és ezen vizsgálataiban tervszerűen jár el.

A tudományban érvényesített terv több, mint az eljárás tervszerűsége. A tudomány terve meghatározza azokat a feladatokat, amelyeket a tudománynak meg kell oldania, megállapítja a szükséges eszközöket és ehhez kapcsolódik a kivitel tervszerűsége. A terv nélkül művelt tudományos kutatás legtöbbször elveszti a kitűzött cél irányát és, mellékútra tévedve, nem tud eredményt elérni.

A tudomány nem öncél, hanem egyik eszköze az emberi boldogulásnak. A tudomány tervét tehát szoros kapcsolatba kell hozni a közjólét szolgálatában álló gazdasági tervekkel; erdészeti vonatkozásban jelenleg az erdőgazdaság öt éves tervével.

A gazdasági terv a tudománynak mind a leszűrt ismereteit, mind a kutatótevékenységét igénybe veszi. Gazdasági célt behatóbb szakmai jártasság nélkül is ki lehet tűzni. A cél elérhetőségének elbírálása, a megvalósítható feladat megoldási tervének elkészítése, az egyes részlettervek és az ütemezés kidolgozása azonban már a tudomány által nyújtott szakismereteket igényel, a terv egyes problémáinak megoldása pedig előzetes tudományos vizsgálatokat is követel.

A tudomány közreműködése három vonalon kapcsolódik be az erdőgazdaság öt éves tervének megvalósításába: a gyakorlati erdőgazdálkodás szakszerű vezetésének vonalán, a

tudományos problémák megoldásán és a szakoktatás vonalán. Lássuk ezeket egyenként!

A terv készítését, részletes kidolgozását, a végrehajtás irányítását és ellenőrzését végző erdészeti szakemberek az *erdőgazdasági tudományok gyakorlati letéteményesei*. Tudományos felkészültségükön és a gazdálkodásban számukra kijelölt szerepkörön múlik nagyrészen az erdőgazdasági öt éves terv végrehajtásának a sikere, vagy sikertelensége.

Nem vitás, hogy a tudományos felkészültséget nem tekinthetjük egyénileg egyszerszerűen állandónak. Az egyszer elsajátított szakismeretek idővel részben tudatalattivá válnak, másrészt a tudomány maga is fejlődik. A szakmai ismeretek időszakonkénti felfrissítése, bővítése, a tudomány haladásának nyomon kísérése végett hangsúlyoznunk kell az önképzés és a tanfolyamok, előadások útján történő szakmai továbbképzés fontosságát. Különösen nagy jelentősége van ennek az erdőgazdaságban, ahol az üzemek területi tagoltasága következtében sokkal korlátozottabb a szakmai eszmecserék folytatásának lehetősége, mint egyéb gazdasági ágaknál. A továbbképzésre fordított idő, fáradság és költség bőségesen megtérül a végzett munka eredményességében, termelékenységében és ezáltal a terv sikerében.

A terv megvalósítása az állandóan fejlődő szaktudáson kívül megköveteli azonban, hogy a terv *végrehajtásánál* is uralkodó szempont legyen a szakszerűség biztosítása. Lehet ugyanis egy terv szakszempontból teljesen kifogástalan, de gyakorlatilag csak annyiban valósítható meg, amennyiben a kivitelezésnél érvényesülhetnek a tudomány által megállapított szakmai követelmények.

Az erdőgazdaság üzemi szakemberei a tudomány által leszűrt ismeretek birtokában munkálkodnak a terv végrehajtásában. Az erdőgazdaság öt éves terve azonban olyan feladatokat is tűzött maga elé, amelyeket a gyakorlat megfelelő eszközök, felszerelés, tudományos elmélyülés lehetőségének hiányában nem tud egyedül megoldani. Vannak olyan feladatok, amelyek megoldatlan tudományos problémát is foglalnak magukban és így tudományos kivizsgálást igényelnek, mielőtt a gyakorlati üzemi megvalósításukra sor kerülhetne.

Az erdőgazdasági öt éves terv tudományos problémái túlnyomó részének megoldása az *Erdészeti Tudományos Intézet* feladatát képezi. Ezen keresztül kapcsolódik egymáshoz az erdőgazdaság tudományos és gyakorlati öt éves terve s ez képviseli a szoros értelemben vett tudomány közreműködését az erdőgazdaság tervének megvalósításában. Az Erdészeti Tudományos Intézet mai kutatási irányvonalának egyik legismertetőbb jellemvonása a régivel szemben az, hogy az elméleti feladatokat a gyakorlat szempontjából oldja meg. Az Erdészeti Tudományos Intézetnek tehát nem elvont és a gyakorlati erdőgazdaságtól távolálló elméleti igazságok levezetése a célja, hanem konkrét erdőgazdasági kérdések tudományos megoldásával a gyakorlati tervgazdálkodás előbbrevitele.

A tudományos problémák vizsgálatát természetesen nem sajátítja ki magának az ERTI. A gyakorlati erdőgazdaság is végezhet és kell

is végeznie tudományos kísérleteket. Így például a *Lüszenko*-féle fészkes vetési módszer kifejlesztése, az állományápolás módszereinek kísérleti területeken való tanulmányozása stb. olyan feladatok, amelyek általában laboratóriumi vizsgálatok, illetve külön tudományos intézethez kötött kutatómunka nélkül is vizsgálhatók, tehát a gyakorlati erdőgazdaság által is a legtöbb esetben megoldhatók. Ilyen feladatoknál csak akkor indokolt az ERTI bevonása, amikor rendkívüli adottságok miatt különösen nehéz a megoldás, vagy elvi szempontok megvitatására és összeegyeztetésére van szükség.

Egyszerűbb esetekben annál is inkább célszerű a tudományos vizsgálatoknak a gyakorlati erdőgazdaság irányítása mellett való végzése, mert az említett problémák megoldása termőhelyi, fafaj stb. viszonyok szerint nagyon eltérő lehet. Kívánatos tehát még tájegységenként is több helyen megszervezni a vizsgálatokat, hogy azokból szűkebb, vagy tágabb körre általánosítható tapasztalatokat lehessen leszűrni. Az erdőgazdasági üzemek az egész országra kiterjedő szervezetükkel sokkal intenzívebb kezelést és megfigyelést alatt tudják tartani ezen kísérleti területeket, mint az ERTI. Ennek munkáját tehát azokra a feladatokra kell összpontosítani, amelyeket a gyakorlati erdőgazdaság egyedül nem tud megoldani.

A gyakorlat által végzendő tudományos munkát úgy kell megszervezni, hogy az intézeti tudományos munkával egymást kölcsönösen kiegészítsék. Másszóval a tudományos kutatásban is tervszerűségnek kell uralkodnia. Különben előfordulhatna, hogy valamely problémát azonos előfeltételek mellett többszörösen is kivizsgálunk, viszont egyes fontos erdőgazdasági feladatokkal pedig senki sem foglalkozik. Szükséges tehát, hogy az ERTI tudomást szerezzen minden tudományos kutatásról, amelyet a gyakorlati erdőgazdaság folytat, hogy azokat is beilleszthesse a tudományos vizsgálatok egységes tervébe és a kísérletekből az általános következtetéseket levonhassa.

Kívánatos volna mind az Erdőgazdasági Üzemi Központban, mind pedig az egyes erdőgazdasági nemzeti vállalatoknál „kutatási felelős” megbízatása, aki a kutatómunkát kezdeményezné, a folyó kísérleteket irányítaná, ellenőrizné és az összeköttetést az ERTI felé fenntartaná.

A tervszerűségnek nemcsak a tudományos feladatok megosztásában, hanem a feladatok megoldásában is érvényesülnie kell. A tudományos feladatok üzemi végrehajtását is ütemezni kell. Az ERTI kutató dolgozói szakonkénti részletezéssel kidolgozott ütemtervek alapján végzik tudományos vizsgálataikat. Szükséges, hogy a gyakorlati erdőgazdaságok is tudományos feladataiknak megfelelő részletezéssel tervezzék kutatómunkájukat mind az elvi szempontok, mind az időbeli ütemezés tekintetében.

Az erdészeti kutatómunkában rendkívül nagy jelentősége van a tervszerűségnek, különösen olyan vizsgálatoknál, amelyek évek, esetleg évtizedek kitartó, céltudatos tevékenységét veszik igénybe. A különféle állományápolási eljárások fatermelési hatásának vizsgálata, a száraló üzemmód bevezetésének ki-

kísérletezése stb. csak akkor adhat megnyugtató eredményt, illetve helyes módszereket csak úgy tudunk kialakítani, ha az egyes kísérleti területekre meghatározott alapelvek tekintetében következetesen, tervszerűen járunk el. Semmi értéke sem lenne például annak a gyéritési kísérletnek, amelynél az alapelveket évenként változtatnánk.

Minden tudományos eredmény annyit ér, amennyit belőle a gyakorlati életben megvalósíthatunk. Az ipari szektorban a tudományos eredményeknek átvitele a termelésbe az üzemi kutatólaboratóriumok feladata. Ipari vonalon a tagoltság három rétegű: ipari különleges célú kutatóintézmény, az üzemi kutatólaboratórium és maga az üzem. Erdészeti vonalon ez a három tagozódás még nincsen kiépítve. Többször érezzük is a hiányát akkor, amikor az üzem részéről kívánság merül fel, hogy az ERTI egyes olyan üzemi problémák megoldásában vegyen részt, amelyek már a kutatási eredmények helyes alkalmazása terén mozognak. Amikor ennek az ERTI nem tud megfelelni, kizárólagos oka az, hogy a kitűzött tudományos célok megoldásához szükséges létszámon felüli kutatókkal nem rendelkezik. Addig, amíg az erdőgazdasági üzemek külön kutatólaboratóriumot rendszeresíthetnek, ezt a munkát elvégeztetik az előzőekben említett kutatási felelősök.

Az egyes részleteredményekről igen pontos és aprólékos feljegyzések szükségesek, hogy ezek az utódoknak átadhatók legyenek. Ma is látunk az erdőgazdaságunkban igen szép eredményeket, de hiányoznak a feljegyzések: hogyan, milyen elvek alapján jöttek azok létre? A tudományos eredmények elvesznek, ha a feljegyzésekbe, a módszertanba nem viszünk bele tervszerűséget.

Végül meg kell jegyeznünk, hogy a tudományos vizsgálatok terv szerinti elvégzéséhez szükséges, hogy a költségek fedezésére szolgáló hitelek kellő időben és összegben rendelkezésre álljanak.

Az erdőgazdaság ötéves tervének sikere és az erdészeti tudományok tervszerű fejlesztése szoros kapcsolatban van az *intézményes szakoktatással*. Ez a tudomány harmadik, de az első kettőnél nem kevésbé fontos vonala. Csak azért említjük itt, mert közreműködése az erdőgazdasági ötéves terv végrehajtásában általában közvetett. A terv megvalósításához az erdei szakmunkások ezreire és a magasabb szakvégzettségű emberek százaira van szükség. Ezeket a szakmunkásképzőtanfolyamoktól kezdve, a Műszaki Egyetemig számos szakoktatási intézményünk képezi ki.

Az oktatás és nevelés hatalmas eszköz a tudomány és a terv szolgálatában és a kettő harmonikus összekapcsolásában.

Szakoktatási intézeteink előadóira különösen szép, de egyúttal nehéz és felelőségteljes feladat hárul: könnyen érthető előadással a lehető legtöbb és legértékesebb tudással eredményesen felvértezni tanulóifjúságunkat, amelynek felkészültségétől és szívós akaratától függ a magyar erdőgazdaság újjáépítése.

Szakoktatási intézeteink kutatótevékenységében tervszerűen folyik Micsurin és Lüszenko irányvonalának és eredményeinek a

magyar erdészeti tudományok művelésébe való bekapcsolása és ezzel a tudományos munka termelékenységének a fokozása. Intézeink egyre behatóbban ismertetik a tanulóifjúsággal a fejlett szovjet erdőgazdálkodást és a szovjet erdészeti tudományok kiváló eredményeit. Így a kiképzett szakembereken keresztül a gyakorlati munka produktivitásának fokozásával fejlesztik a magyar erdőgazdálkodást és elősegítik erdőgazdaságunk öt éves tervének sikeres végrehajtását.

Az erdőgazdaságnak sok, kiválóan felkészült fizikai és szellemi dolgozóra van szüksége, hogy öt éves tervét sikeresen hajthassa végre. A minőségi szakképzésről gondoskodnak szakoktatási intézeteink kiváló professzorai, tanárai és előadói. Az intézetekből kikerülő szakemberek száma azonban már az intézetek befogadóképességétől, a jelentkező tanulók, hallgatók számától, képességeitől és szorgalmától is függ. Tanulóifjúságunknak minden erejét latba kell vetnie, hogy tanulásában lépést tartson az előadásokkal és szabályszerű időben végezve tanulmányait, minél hamarabb és minél kiválóbb felkészültséggel kapcsolódhassék be a magyar erdőgazdaság újjáépítésének felelősségteljes munkájába.

A szakképzés mellett hangsúlyoznunk kell szakembereink politikai képzésének, valamint az elsősorban politikai funkciót betöltő munkakádereink szakmai képzésének szükségességét. Csak egymás munkájának kölcsönös megértésével, megbecsülésével és elősegítésével tudjuk a szakmai követelményeket maradéktalanul érvényesíteni és így a magyar erdőgazdaságot fejleszteni. Ez az összhang különösen fontos az erdőgazdaságban. Az egyéb termelési ágaknál elkövetett szakmai hibák ugyanis viszonylag rövidebb idő alatt megmutatkoznak és időben meg lehet tenni a kiküszöbölésükhöz szükséges intézkedéseket. Az erdőgazdaságban végzett szakszerűtlen munka a termelési viszonyok és a területi tagoltság miatt sokszor csak évek múlva leplezhető le, amikor már a károk esetleg jórészt elkerülhetetlenek és a felelősség is nehezen állapítható meg.

Az erdőgazdaság szakszemélyzetében erdőmérnökökben ma nagy hiány mutatkozik. Ezt a hiányt átmenetileg racionális munkaszervezéssel igyekezzünk kiegyenlíteni. Minden erdőmérnök részére szaktudásának és rátermettségének megfelelő feladatkört kell kijelölni. Olyan erdőgazdasági szakmunkakört, amit erdőmérnöki felkészültség nélkül is helyesen el lehet végezni, bízunk erdészeti üzemi tisztekre, még egyszerűbb esetekben pedig szakiskolát végzett erdészekre. Ezt követeli az üzemgazdaságilag helyes értelemben felfogott tervszerű munkaerőgazdálkodás. Ily módon egyelőre áthidalhatjuk a szakadékokat, amely az öt éves terv erdőgazdasági szakfeladatai és a megoldásukra rendelkezésre álló erdőmérnökök létszáma között fennáll. Végleges meg-

oldást, a hiány végleges felszámolását e téren intézményes tudományos szakoktatásunk kereteinek kibővítésével tudunk csak elérni.

Az elmondottakból láthatjuk, hogy terv és tudomány szorosan együttjáró fogalmak. A tudomány segítségével tudjuk a tervet megoldani. Amikor azonban a tudományt a terv szolgálatába állítjuk, ne feledkezzünk meg arról, hogy a tudomány érvényesülésének feltételeit kielégítsük.

Másik oldalról nézve a kapcsolatot: a tudomány sem nélkülözheti a terv segítségét. Tervet készítünk a tudomány feladatainak megoldására és tervszerűségnek kell uralkodnia a tudományos kutatás összes részleteiben is. Csak így tudjuk a mi csurini tanítás alapján a természetet meghódítani és erdőgazdasági viszonylatban is egyre intenzívebben az emberi kultúra és civilizáció szolgálatába állítani.

План и наука. — Пятилетним планом лесного хозяйства предусмотрено более интенсивное содействие покрытию потребности в древесине, повышение — за счет посадки полезационных лесных полос — урожайности сельскохозяйственных культур и освоение путем облесения не использованных до сих пор угодий. Планом помимо этого определено в общих чертах также и направление развития лесного хозяйства. Квалифицированные кадры на производствах содействуют претворению в жизнь плана руководствуясь практическими достижениями науки. Решение подавляющего большинства научных вопросов падает на долю Научного исследовательского института лесного хозяйства, решающего теоретические задачи в соответствии с практическими требованиями. Однако успех плана тесно связан также с подъемом подготовки и обучения квалифицированных кадров.

Planung und Wissenschaft. — Der Fünfjahresplan der ung. Forstwirtschaft setzte die vollkommenere Befriedigung des Holzbedarfes, die Erhöhung der landwirtschaftlichen Produktion durch Anlage von Windschutzstreifen, die Aufforstung von bisher brach liegenden Flächen usw. zum Ziele. Die Fachleute der Praxis arbeiten im Besitze der wissenschaftlichen Errungenschaften an der Durchführung des Planes. Die Lösung der forstwissenschaftlichen Fragen obliegt dem unlängst ins Leben gerufenen Forstwissenschaftlichen Institut. Der Erfolg des Planes ist aber auch von der Entwicklung des Fachunterrichtes bedingt.

Plan et science. — Les buts de notre plan forestier de 5 ans sont: Contribution à satisfaire aux besoins en bois, augmentation de la production agricole par voie des plantations et création des brises-vent, boisement et ainsi mise en valeur des terrains incultes etc. Ces buts indiquent dans grands traits les directives de l'économie forestière. En connaissant les résultats du progrès des sciences dans ces domaines les experts des exploitations forestières travaillent activement à l'exécution du plan. La solution des problèmes scientifiques est une tâche de l'Institut Scientifiques Forestier lequel s'occupant des questions scientifiques prend toujours en considération leur importance pratique. D'autre part, le succès du plan est encore en relation étroite avec le développement ultérieur de l'éducation forestière.